

«КІЇВСЬКИЙ ЗАВОД АВТОМАТИКИ ім. Г. Петровського» Науково-виробниче об'єднання — приладобудівне підприємство з виробництва прецизійної гіроскопічної техніки. Засновано 1903 як чавуноливарний завод (будівництво розпочато 1898). Від 1905 — у складі АТ «Ауто», що випускало обладнання для цукрової промисловості, котли, підшипники, чавунне і бронзове литво тощо.

Творчий розвиток заводу розпочався зі створення 1911 вироб. майстерні товариства професорів і викладачів київських ЗВО «Фізико-хімік», що виготовляла різні фізичні прилади для мед.-хім. лабораторій закладів освіти. 1915 майстерню підпорядковано Військ.-пром. комітету, розпочато виготовлення та ремонт різноманітних приладів зв'язку та оптичного обладнання. 1926 на тер. колиш. чавуноливарного мех. заводу «Ауто» об'єднано підприємства приладобудівного профілю Києва (разом з майстернею «Фізико-хімік») в єдине підприємство «Точ-прилад», якому 1928 присвоєно ім'я *Г. Петровського*.

1934 на заводі точних приладів розроблено і розпочато виробництво перших вітчизн. гіроскопіч. приладів керування рухомими мор. об'єктами на замовлення військ.-мор. відомства, що є осн. спеціалізацією заводу й нині. Під час 2-ї світової війни евакуйов. у м. Горький (нині Нижній Новгород, РФ) і мав назву «З-д № 215». 1946 при заводі створ. СКБ, спеціалістами якого на замовлення МО СРСР розроблено і сконструйовано десятки приладів та систем керування рухомими мор. об'єктами, навігаційних комплексів

(деякі з них за своїми тактико-технічними характеристиками й донині не мають світових аналогів).

У зв'язку із потужним розвитком ракетобудівної промисловості та завдяки набутому досвіду спеціалістами заводу в 1960-і рр. розпочато виробництво систем керування міжконтинентальних балістичних ракет 8К64, 8К67, ракет морського базування «Граніт», навігаційних комплексів «Тобол», «Симфонія», «Шлюз», багаторежимних систем орієнтації і стабілізації космічного апарату спецпризначення для ППО, які використовувалися у космічних наукових апаратах та супутниках Землі серії «Інтеркосмос» і знаходяться в експлуатації від 1979 й дотепер (розробку відзначено Ленінською та Державною преміями СРСР).

Від поч. 1970-х рр. — провідне підприємство у галузі навігаційного приладобудування для ВМФ СРСР. Від 1998 — ВАТ, від 2011 — ПАТ із сучасною назвою. 2004 внесено до переліку підприємств, що мають стратег. значення для економіки і безпеки держави. У структурі — складально-регульовальний механообробний та інструмент. цехи; СКБ, конструкторсько-технологічного та енерго-механічного управління, центральна заводська лабораторія.

Нині завод — головне підприємство з питань наук.-технічного забезпечення спеціального приладобудування за напрямом «Прилади і системи просторової навігації і керування рухомими об'єктами» на основі гіроскопічних електромеханічних приладів. Серед основних напрямів діяльності — морське приладобудування, прилади керування підводною зброєю, системи керування космічними апаратами, стабілізатори озброєння бронетехніки. Підприємство також виготовляє обладнання для автоматизації об'єктів газової промисловості та енергетики, навігаційне устаткування, гіроскопічні прилади, гірокомпаси «Круїз» і «Круїз-М» та периферійні прилади до них. За створення нової техніки завод тричі нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора (1945, 1966, 1976). Кількість працівників (2011) — 711 осіб.

В. П. Березненко

Бібліографічний опис:

Київський завод автоматики ім. Г. Петровського Науково-виробниче об'єднання / В. П. Березненко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-11308>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).